

de officiële verbetering. Nu, dacht men, er zal wel wat achter zitten wat nooit bekend zal worden. En daar weet men het in eens: een Leckert of een Lützow, een eerzuchtig journalistje of een *naufagé de la vie*, een gewone bedrieger of een stille verklikker, heeft het eenvoudig verzonnen. Een veront-rustend denkbeeld: dat een Leckert of een Lützow Europa in opschudding kunnen brengen. Maar toch niet zoo erg als het idee dat men eenvoudig nooit te weten zou kunnen komen, wat zekere machthebber op zeker plechtig oogenblik met al het gewicht van zijn woorden zou hebben verklaard.

Intusschen, in die „geschiedenis van een gerucht” zit het 'm niet. Reeds op de helft van de openbare terechtzitting dacht niemand meer aan de be-klagden. Er was uitgekomen, welk soort diensten door de hoogste Duitsche staatsambtenaren gebruikt werden om zekere staatkundige of ook persoonlijke doeleinden te bereiken. Spionnen, menschen die alles over hadden voor wat geld, mislukte talenten en avonturiers stonden in dienst van de politie. Lasterlijke artikelen werden geschreven enkel met het doel om tweedracht te zaaien tusschen hooggeplaatsten en het is niet bewezen dat al de hoogge-plaatsten de handen zuiver hielden. Enkelen versmaadden die vuile diensten: generaal Bronsart von Schellendorf had het gedaan en het heeft hem waar-schijnlijk zijn portefeuille van oorlog gekost. De staatssecretaris van buiten-landsche zaken baron von Marschall is gelukkiger geweest. Het is hem ge-geven niet alleen voor de heele wereld aan te toonen dat hij de hulp der geheime politieke politie met al haar verdachte middelen had afgewezen, maar ook openlijk als aanklager en ontmaskeraar op te treden van heel die bende. Hij, de getuige, deed het met emphase; men kan het hem niet euvel duiden dat hij de gelegenheid aangreep om zich schoon te wasschen van al den laster waarmede men zijn rijkskanselier von Caprivi, hemzelve en zijn ambte-naren had beklad. Hij beheerschte de terechtzitting, hij voerde uren lang het woord en hij was het die den president ten slotte het bevel afdwong tot inhechtenisneming van von Tausch, den commissaris van politie die de tusschen-persoon geweest is tusschen de hooge en de lage knoeiers.

Een zonderling schouwspel: de Rijkskanselier, prins Hohenlohe en zijn zoon, ministers, gezanten, als getuigen in de rechtszaal. Een commissaris van politie op *die* plaats van meened beticht en gevangen genomen. En die onbarmhar-tige openbaarheid, die de officiële Duitsche deugd zoo geducht te lijf ging!

Er schijnt in Duitschland een voortdurende najver en strijd te bestaan tusschen de verantwoordelijke ministers of sommigen van hen eenerzijds en de hofkliek of een deel daarvan anderzijds. Er zijn nu officiële berichten verschenen, uit welke moet worden afgeleid dat de Keizer zelf de onthullingen van von Marschall en de zijnen van tevoren heeft goedgekeurd en de zuiverende strafoefening heeft gewild. Moge het zoo zijn! Wilhelm II staat als mensch veel te hoog dan dat de verdenking van mede geïntrigeerd te hebben tegen zijn staatsdienaren hem treffen zou. Maar de Eulenburg's, zij mogen dan heeten in ongenade te zijn, *e tutti quanti*, hebben het nog veel te goed bij hem. Wat is ook moeilijker voor een keizer dan goed te zien?